

Jan Czerwiakowski

Wspomnienie pośmiertne : adwokat Antoni Bądkowski

Palestra 16/7-8(175-176), 108-109

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

2.

<p>Adwokat Antoni Bądkowski</p>
----

10 maja 1972 r. odszedł od nas przedstawiciel starszej generacji polskiej palestry, adwokat Antoni Bądkowski.

Urodził się 21 września 1893 r. w Płocku, gdzie ukończył w 1912 r. Płockie Gimnazjum Polskiej Macierzy Szkolnej. Już we wczesnym okresie młodości, jeszcze jako uczeń, związał się z ruchem niepodległościowym i postępowym, kolportując m.in. na terenie Płocka ulotki socjalistyczne. Wybuch pierwszej wojny światowej zastał Antoniego Bądkowskiego w Szwajcarii, gdzie studiował prawo na Uniwersytecie w Zurichu. Uzyskał tam tytuł doktora prawa. Gdy w wyniku pierwszej wojny światowej wyłaniać się zaczęły zręby Polski niepodległej, Antoni Bądkowski zorganizował w Bernie pierwszy polski konsulát, który w bardzo zawiślanej sytuacji prawnej roztoczył opiekę na Polakami znajdującymi się na terenie Szwajcarii i wydawał im dokumenty stwierdzające przynależność do Państwa Polskiego.

Powrócił do kraju w roku 1919 i podjął niebawem pracę w sądownictwie, a od roku 1925 w adwokaturze, w której szybko zdobył dużą pozycję jako znany cywilista.

W 1939 r., po wybuchu II wojny światowej, Antoni Bądkowski znajduje się w Wojsku Polskim. Razem z wielu innymi, szlakiem przez Rumunię i Francję, dostaje się do Anglii, gdzie pełni służbę jako kapitan aż do zakończenia II wojny światowej. Przy pierwszej możliwości powraca do kraju, by wziąć udział w odbudowie sądownictwa polskiego. W latach 1947—1950 jest prokuratorem Sądu Najwyższego do spraw cywilnych. W 1953 r. wraca do czynnej pracy w adwokaturze, a władze korporacyjne powołują go na stanowisko sędziego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego. Jest adwokatem, członkiem zespołu, pracuje jako radca prawny, poświęca się publicystyce prawniczej.

W latach 1960—1964 jest sekretarzem redakcji „Palestry”, redaguje w niej „Kronikę Zagraniczną”, od 1962 r. — „Przegląd Prasy Prawnicy”. Na przełomie lat 1964—1965 ukazuje się — w trzech kolejnych numerach „Palestry” — praca Antoniego Bądkowskiego poświęcona księdze pierwszej kodeksu cywilnego. Nie ogranicza się zresztą do pracy tylko w „Palestrze”, publikuje też artykuły w innych czasopismach prawniczych.

Adwokat Antoni Bądkowski był z upodobania i talentu prawnikiem-cywilistą, i to wybitnym prawnikiem. Czy to jako sędzia, prokurator, czy jako praktykujący adwokat, radca prawny, czy też jako publicysta poświęca swą wiedzę, pracowitość i inteligencję prawu cywilnemu, przy czym pracę tę ułatwiała mu rzetelna znajomość języków obcych. W końcowym etapie swego życia opublikował wspólnie z adw. J. Stankiewiczem „Prawo teatralne”, które stanowi podstawowe dzieło w tym zakresie prawa.

A. Bądkowski jako prawnik nie ograniczał się do samego rozbióru tekstów. Miał spojrzenie bystre, które poza słowami przepisów dostrzegało problem społeczny,

a przede wszystkim człowieka. Do końca Jego życia, nawet wówczas, gdy siły i wiek nie pozwalały Mu na pracę zawodową, ludzie, którzy się z nim stykali, podziwiali głębokość i oryginalność Jego sądów. Uważał za swój obowiązek obejmować te posterunki, na których, jak sądził, mógł być pożyteczny. Stąd Jego różnorodna działalność, zawsze jednak związana z zawodem prawnika. Od początku swego życia związał się z ruchem socjalistycznym i do końca życia pozostał wierny ideom postępu społecznego.

adv. J. Czerwiakowski

VIII Krajowy Zjazd Zrzeszenia Prawników Polskich

W dniach 3 i 4 czerwca 1972 r. obradował w Warszawie VIII Krajowy Zjazd ZPP.

W Zjeździe uczestniczyło 60 adwokatów jako delegatów wybranych we wszystkich okręgach Zrzeszenia.

Przewodniczącym Zjazdu został wybrany jednomyślnie profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i zarazem dziekan Wydziału Prawa tegoż Uniwersytetu adv. dr habil. Kazimierz Buchała.

W Prezydium Zjazdu zasiedli m.in. adwokaci Antoni Maciejewski i Franciszek Sadurski.

Referat sprawozdawczo-organizacyjny wygłosił prezes ustępującego Zarządu Głównego profesor dr habil. Zbigniew Resich.

W czasie obrad Zjazdu zabrał głos zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Stanisław Kania.

W imieniu adwokatury polskiej przemawiał jako prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adv. dr Stanisław Godlewski, który m.in. powiedział:

„Adwokatura wita VIII Krajowy Zjazd ZPP w przekonaniu, że będzie on dalszym a jednocześnie nowym etapem rozwoju działalności tej organizacji zarówno pod względem formy jak i treści.

(...) Zakres działania ZPP stanowi jeden z wycinków działania również samorządu zawodowego, oczywiście na skalę i możliwości środowiska adwokackiego.

(...) W materiałach sprawozdawczych na obecny Zjazd stwierdza się spadek liczbowy adwokatów w ZPP i stawia się pytanie, w czym tkwią tego przyczyny. Okazuje się jednak, że zjawisko to jest obiektywnie uzasadnione. Tak w roku 1967 jak i w roku 1971 poza ZPP pozostawało w obu wypadkach zaledwie 10% adwokatów-członków zespołów, gdyż w roku 1967 spośród adwokatów członków zespołów, których (tj. adwokatów) było 3 971, należało do ZPP 3 540, a w roku 1971, kiedy adwokatów-członków zespołów było 3 592, należało spośród nich do ZPP 3 216 osób. Procentowy zatem udział adwokatów członków zespołów w ZPP wyraża się wysoką liczbą (90%) i pozostaje od lat nie zmieniony. Jest to chyba jeden z najwyższych wskaźników członkostwa w ZPP ze strony poszczególnych grup zawodowych. Wymienione zmniejszenie liczbowe członków ZPP-adwokatów jest wynikiem zmian w ogólnej liczbie członków zespołów w ciągu ostatnich 4 lat, zmian